בלם ליה לומלא · פירוש ופת עמה : **דתם** משום שיבתא · פירש בקונטרס רוח רעה שורה על הדים שלא נטלו שחרית ורבינו תם מפרש דבלא נתינה פת לטיטוק מותר ליטול ידיו שחרית ביום הכפורים דלא גרע ממאולכות בציעו ובלוחה דאמרינן* שרוחץ כדרכו ואינו חושש ואין לך מלוכלכת יותר מזה שאין יכול ליגע בפיו ובציעו בחוטמו ובאזניו דבכולהו אמרינן בפ' שמונה שרצים (שבת דף קט·) דתקנן ידו משום בת מלך ושיבתא דהכא יש לפרש כמו שפירש ר"ם שהוא רוח רעה השורה על האוכל כשבא ליתן הפת לתוקע בן ד' וה' שנים וחונקת אותו אם לא נטל ידיו באותה שעה אע"פ שנטל שחרית ומה שאין אנו מזהירים עכשיו מזה לפי שאין אותה רוח רעה מצוי בזיעו כמו שאין אנו מזהירין על הזוגות ועל הגילוי* :

בעין תפיסה אחת · ואם יש דבר מפסיק לא הוי כעין תפיסה אחת כהיא דמסכת ע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף י·) גבי תבני מרקוליס דאמר כאן בתפיסה אחת כאן בשתי תפיסות והיכי דמי כגון דאיכא גובה ביני ובינו ולפיכך מוהגין עכשיו כשזה אוכל בשר וזה אוכל גביעה על שלחן אחד מניחין לחם או קנקן או שאר כלים להפסיק ביניהם או אוכל על מפה אחרת דהוי כעין שתי תפיסות וי"מ דלא אסרו אלא בתפיסה אחת כלומר שהן בהולאה אחת כגון אחים שקנו אחרונו בתפיסת הבית דים טוחלין (ב"ב קז:) ופריך תפיסה אחת ס"ד מה לי בהולאה אחת ומה לי בשתי הולאות אם מכירין זה את זה ומשני כעין תפיסה אחת דהייטו שמכירין זה את זה ולפי' זה לא איירי כלל שיהא מותר לאכול על שלחן אחד בשביל הפסק שביניהם : טיפה

עבדין כדין אמר ליה דעתי קצרה עלי כי סליק ר' זירא אשכחינהו לר' אמי ור' אסי דקאכלי בבלאי חמתות אמר *תרי גברי רברבי כוותייכו ליטעו בדרב ושמואל הא דעתי קצרה קאמר אשתמיטתיה הא דאמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל *התירו מפה לאוכלי תרומה ולא התירו מפה לאוכלי טהרות ורבי אמי ורבי אסי כהנים הוו איבעיא להו אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים או לא ת"ש דרב הונא בר סחורה הוה קאי קמיה דרב המנונא בלם ליה אומצא ואכיל אמר ליה אי לאו דרב המנונא את לא ספינא לך מאי טעמא לאו משום דזהיר ולא נגע לא דוריז קדים ומשי ידיה מעיקרא תא שמע דאמר רבי זירא אמר רב "לא יתן אדם פרוסה לתוך פיו של שמש אא"כ יודע בו שנטל ידיו "והשמש מברך על כל כוס וכוס "ואינו מברך על כל פרוסה ופרוסה ור' יוחנן אמר מברך על כל פרוסה ופרוסה (ו) אמר רב פפא בשלמא דרב ורבי יוחנן לא קשיא הא "דאיכא אדם חשוב הא דליכא אדם חשוב מכל מקום הא קאמר אא"כ יודע שנטל ידיו שאני שמש דטריד תנו רבנן "לא יתן אדם פרוסה לשמש בין שהכוס בידו בין שהכוס בידו של בעל הבית שמא יארע דבר קלקלה בסעודה והשמש שלא נטל ידיו אסור ליתן פרוסה לתוך פיו איבעיא להו מאכיל צריך נטילת ידים או אינו צריך ת"ש *דתני דבי מנשה רבן שמעון בן גמליאל אומר יאשה מדיחה את ידה אחת במים ונותנת פת לבנה קטן אמרו עליו על שמאי הזקן שלא רצה להאכיל בידו אחת וגזרו עליו שיאכיל בשתי ידיו *אמר אביי התם משום שיבתא ת"ש דאבוה דשמואל אשכחיה לשמואל דקא בכי אמר ליה אמאי קא בכית דמחיין רבאי אמאי דאמר לי קא ספית לבראי ולא משית א) *ידיה ואמאי לא משית א"ל הוא אכיל ואנא משינא א"ל לא מיסתייה דלא גמיר מימחא נמי מחי 'והלכתא אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים מאכיל אינו צריך נטילת ידים :

מתני' "צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה *רבן שמעון בן גמליאל אומר "שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין : **גמ'** וכי נוגע זה בזה מאי הוי *צונן בצונן הוא אמר אביי נהי דקליפה לא בעי 'הדחה מי לא בעי: רשב"א שני אכסנאין אוכלין על שולחן וכו' : *אמר רב חנן בר אמי אמר שמואל לא שנו אלא שאין מכירין זה את זה אבל "מכירין זה את זה אסור תניא נמי הכי *רבן שמעון בן גמליאל אומר ב' אכסנאים שנתארחו לפונדק אחד זה בא מן הצפון וזה בא מן הדרום זה בא בחתיכתו וזה בא בגבינתו אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין ולא אסרו אלא 'בתפיסה אחת תפיסה אחת סלקא דעתך אלא כעין תפיסה אחת א"ל רב יימר בר שלמיא לאביי שני אחין ומקפידין זה על זה מהו אמר ליה *יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי ביתהון מותרין ולטעמיך הא *דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן "מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד יאמרו כל לתוך פיו תקון רבנן בטוילה: **דמחיין רבאי** · **קפיפין לבראי בדלא משיה** · האכלת את בני ולא רחצת ידיה תחלה: **לא מספייה דלא גמיר** · לא די לו שאינו בקי בהלכות טוילה שהמאכיל אין צריך ליטול : **מתני' שני אכסנאין** · אין לחוש שיאכל זה משל חבירו : **הלפון כו'** · אלמא דוקא בשאין מכירין זה את זה קאמר : **ולא אסרו** · להעלות בשר עם הגבינה על השולחן : **אלא בתפיסה אחת** · בכרך אחד : **תפיסה אחת מ"ד** · הא בלא שלחן (ג) אוכל עליו נמי אסור : **מהו** · כיון דמקפידין שאין זה אוכל משל זה מותר או לא : כל

[יומא עה:]

מה א מיי' פ"ו מהלכות ברכות הלכה יט סמג עשין כז טוש"ע א"ח סי' קסה סעיף ה [וברב אלפס ריש דף מו.]

מו ב ג ד מיי' שם פ"ז הלכה ז ופיין בכ"מ טוש"ע שם סעיף ג :

מז ה טוש"ע שם סעיף ח:

מח ו מיי' פ"ב מהל' שביתת עשור הלכה ב :

[וע"ע תוס' יומא עז:]

מט ז מיי' פ"ו מהלכות ברכות הלכה יח וע"ש סמג עשין כז טוש"ע א"ח סי' קסב סעי' ב [וברב אלפס שם]:

נ ח מיי' פ"ט מהלכות מאכלות אסורות הלכה ז סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי' לא סעיף ח :

נא ט מיי' שם הלכה כא סמג שם טוש"ע י"ד סי' פח סעיף ב :

נב י מיי' שם הלכה ח סמג שם טוש"ע י"ד סי' לא סעיף ח :

נג כ ל מיי' שם הלכה כא סמג שם טוש"ע י"ד סי' פח סעיף ב וע"ש בסג"ה :

נד מ מיי' פ"ז מהל' מ"ר הלכה כא סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סי' תקלד סעיף ח :

[שבת יג.]

[לעיל קד:]

[שבת יג.]

[תוספתא פ"ח]

פסחים לז. [מו"ק יד.]

תענית כט: מו"ק יד. יח.

ערוכין שם:

[עיין תוס' יומא עה: ד"ה הא]

רש"ל מ"ר

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואמר רב ספא בשלמא וכו' יודע בו שנטל : (ב) רש"י ד"ה לא יתן וכו' קתמר כדי שלא יכעוס וכו' והוזקו וכו' שמא ישפכנו מדלגת כעס בטל הנית הס"ד : (ג) ד"ה תפיסה וכו' שאוכל :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' דאמר לי קא ספית לבראי ולא משית וכו' : ב) גרסינן :

יומא עה

[שם מ"ב]

[ל"ל ידיך רש"ל]

רבינו גרשום

בפס' מוכה: א"ל דעתי קצרה כלומר אני נטלתי ידיי אלא מה שאני אוכל במפה דעתאי אגינא ואין אני יכול ליגע באוכל: דקא אכלי בבלאי חמתות כלומר כרבי ידייהו בחמת ישן ואכלי בלא נ"י : תרי גברי רברבי כרבנן ליטעו בדרב ושמואל כלו' דסבורין אתון דרב אכיל בלא נטילת ידים במפה הא קאמר ליה דעתי קצרה ונטל ידיו: ולא התירו מפה לאוכלי טהרות לאוכלי תלין שנעשו על טהרת הקדש : אוכל מחמת מאכיל צריך נ"י כלומר אם האוכל צריך נ"י : בלם ליה אומצא . כלומר תיקן אומצא : מאי לאו משום דזהיר ומשי ידיה מעיקרא. (ו) כלומר והא קא חזינן הכא דאוכל בחמת מאכיל צריך נט"י : הא דאיכא

אדם חשוב כו' כלומר אם השמש אדם חשוב דיחנו לו פת כל צורכו אינו צריך לברך על כל פרוסה ופרוסה אבל אם אין אדם חשוב דלא יתנו לו כל צורכו אלא פרוסה אחת כי חזורין ונותנין לו פרוסה אחרת דומה כנפלך ושוב צריך לברך : שאני שמש דטריד כלו' והיישינן שמא יגע : מברך על כוס וכוס כלומר דעל כוס וכוס דמי כנפלך דעבדי אינשי דלא שתו אלא חד כסא ובאידך כסא דמי כנפלך · שמא יארע דבר קלקלה בסעודה כלומר שמא כשיטול הבעל הבית הכוס בידו יקפיד על אותה פרוסה שיתנו לשמש וישפוך מחמת כעס הכוס מידו ויקלקל הסעודה . מדיחה אשה ידה כו'. כלומר לא רצה ליטול ידו אחת תורו עליו שיטול שתי ידיו כשיאכיל בנו : התם משום שיבתא כלומר משום רוח רעה שלא נטל ידיו שחרית משום יום"כ שאסור להושיט אצבעו במים ואסור ליגע בפת מי שלא נטל ידיו בשחרית אבל אדם שנטל ידיו שחרית אינו צריך ליטול ידיו בשביל שמאכיל אחר : נהי דקליפה לא בעי הדחה מי לא בעי כלומר אם יהו נוגעים זה בזה נהי דלא בעי קליפה דצונן וצונן הוא אבל הדחה מי לא בעי מקום סנגון : לא אסרו אלא בתפיסה אחת כלומר בהדי הדדי : בתפיסה אחת סלקא דעתך כלומר ב) בלא תפיסה על שלחן אחד מי שרי. אלא כעין תפיסה אחת שמכירין זה את זה : יאמרו כל הסריקין אסורין דאמרינן בפס' פסחים מפני מה אמרו כל הסריקין אסור מפני שהאשה שהיה עליהן ומרמצתן ואיבעי' לרבי מהו שיקבענה בדפוס שעושה סריקין בבית אחת כשהיו עושין בבית ביתהון . יאמרו כל הסריקים אסורים וסריקי ביתהון כו' הכא נמי יאמרו כל האדם אסורין לאכול על שלחן אחד בשר וגבינה מפני שמתהן אין מקפידין זה על זה ואחין המקפידין זה על זה יהו מותרין שמא יבוא הדבר לידי תקלה לפי שכל אדם אין יודעין שמקפידין זה על זה ויהיו מקילין במקום אחר : התם

ג) גרסינן דל"ל לא יתן לדם פרוסה וכו' ולא"כ יודע בו שנטל ידיו כלומר והא קא חזינן כו' . ב) גרסינן דל"ל כתפיסה אחת לפי' בלא על שלחן אחד אסור

כל הסריקין אסורין. לענין מלות דפסח תנא אין עושין סריקין המלוויין בפסח מפני שהאפר שוהה עליהן ומחמצתן ואתחוש אחד וביאתוש שמו היה לו דפוס אחד מצוייר והיה מושיב לתוכו את הסריקין והוא מלוייר מיד לומר להם אפשר יעשנה בדפוס ויקבענה מיד לומרו לו א"כ יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי ביאתוש מותרין והכל נמי יאמרו כל האחין אסורין ואלו מותרין : **איזורו מוכיח עליו.** האיזור תמיד הוא קבוע בחלוקו וכשהוא פושט חלוקו ולובש חלוק אחר עוטל האיזור מזה וקובעו בזה וזה שאין לו אחר מכבסו עם איזורו והרואה כשהוא מכבסו ואיזורו עמו יודע שאין לו חלוק אחר ולכך התירו לו חכמים :

מתני' טיפת חלב שנפלה על החתיכה. בתוך הקדירה על אחת מן החתיכות ולא הגיס את הקדירה ולא נחלק טעם הטיפה אלא לאותה חתיכה בלבד : **אם יש בה בנותן טעם.** באותה חתיכה כלומר שאין באותה חתיכה לבדה ששים לבטל הטיפה מיד נאסרת החתיכה ובשאר חתיכות הקדרה לא אייר תנא דמתני' ובגמרא פליגי בה אם חוזרת אותה חתיכה ואוסרתן או לא : **ניער את הקדרה.** הגיס בה מיד קודם שקבלה החתיכה טעם מן הטיפה דהשתא נתערבה הטיפה בכולן : **אם יש בה בנ"ט באותה קדרה.** כלומר אין כח בטיפה לאסור כולן אא"כ יש בנ"ט ליתן בכל הקדרה : **גמ' אמר אביי טעמו ולא ממשו בעלמא דאורייתא.** הא דאמרינן דמי משום כלאי תערובת דכיון דלאו חדוש הוא גמרינן ליה (נעיל דף לח.) מזרוע בשלה דמשתרי כל כמה דליכא טעמא : **אמר ליה רבא.** לעולם אימא לך חדוש הוא ודקאמרת אע"ג דליכא טעמא ליתסר דהא ליכא למגמריה מזרוע בשלה על כרחך בגופיה גלי קרא דבעינן טעמא מדלא אסרתו תורה אלא דרך בשול אאסר הבשר להתבשל בחלב ואין לך כגון זו שלא יתן טעם : **אמר רב.** הא דתנן במתניתין אם יש בנותן טעם באותה חתיכה (ו) לאסור את כל הקדרה ו) דכיון דנאסרה החתיכה היא עצמה כולה נעשית איסור ואוסרת כל החתיכות כולן ואפילו יש בהן כדי לבטל החתיכה כולה נאסרות כולן : **מפני שהן מינה.** ורב סבר לה כרבי יהודה דאמר מין במינו לא בטיל : **אימא פליגא אדרבא דאמר.** בפ' גיד הנשה (נעיל דף ק:) קסבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר שעם מינו כלומר מין דאיסור שנתערב עם מינו ובשאינו מינו דהיתר שלא את מינו דהיתר כמי (ב) שאינו מוטיל לא לבטלו לאיסור דמין במינו לא בטיל ולא תוספת הוא עליו להיות שביטל איסור ולא יוכל מין האחר לרבות עליו ולבטלו אלא שלקחו כאילו אינו כאן וירבה שאינו מינו של היתר על האיסור ויבטלו והכא נמי יש כאן רובא שיכל לבטל את כל החתיכה הנאסרת ואמאי אוסרת : **ברובא עבה.** דק דק של בשר ושומן דכוליה מין בשר הוא : **ומאי קסבר.** רב באפשר לאיסור שנבלע בהיתר ונתן בו טעם ואסרו וחזר ובישל ההיתר הזה עם היתר אחר שאפשר האיסור הנבלע בזה ליסחט ממנו וליחלק בהיתר האחרון ואין בו כשיעור לאסור את האחרון : **מי קסבר.** היתר גם הראשון מפני שנפלטו האיסור ממנו ולכתחלה הוא דאסור שאין מבטלין איסור לכתחלה ומיהו דיעבד שרי לאכול אף הראשון : **אמאי חתיכה נעשה נבלה.** הא אפשר היא ליסחט ממנה וליחלק לאחרים שלא קבלו ממנה טעם ואין לו לאסור עד שיתן החלב טעם בכולן דליכא למימר אפשר ליסחט מזה וליבלע בזה שהרי כולן שוין בטעמן ואיזה תחיל ואיזה תחסור : **אלא קסבר.** משנאסרה החתיכה אוב אין לה היתר בסחיטה ואשמועינן אף היתר שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה : **מותר.** אף הראשון שנאסר : **בשר אסור.** שנתן החלב טעם בו :

טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר אם יש בנותן טעם באותה חתיכה. נאסרת כשהחתיכה כולה חוץ לרוטב אייר כדאמרינן בפ' גיד הנשה (נעיל דף לז*:) ולכך משערינן באותה חתיכה לבטל הטיפה ולא בשאר חתיכות משום דחלב מפעפע על כל החתיכה ואין מפעפע מחתיכה לחברתה אלא ע"י ניעור וכסוי כדאמרינן בגמ' לעילא לא ניער כלל אמאי כל החתיכות אסורות מיבלע בלע מפלט לא פליט :

מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן כו' . וא"ת דהכא משמע דנפקא ליה לאביי טעם כעיקר מבשר בחלב ואילו בפ' אלו עוברין (פסחים דף מד:) ובפ' ג' מינין (זיר דף לז.) פליגי ר' עקיבא ורבנן למר נפקא ליה טעם כעיקר ממשרת ולמר מגיעולי עובדי כוכבים ואביי דאייתי בהיא סוגיא משמע דידע להאיא ברייתא וי"ל דאביי קבלה מרבא שדחה לו וחזר בו :

דחדוש הוא . פי' בקונטרס דשניהן מין היתר זה לבדו וזה לבדו וכשנתערבו נאסרין וטעם זה לא קאמר באלו עוברין (פסחים דף מד:) ובפ' ג' מינים (זיר דף לז.) דהא כלאים נמי הכי הוו ומסיק דהיינו חדושו דאי תרו ליה כוליה יומא בחלבא שרי אע"ג שנבלע החלב בבשר אע"פ שהוא טון לפי שהוא גלוי והבשר שוהה בתוכו וכי בטיל ליה אסור :

אמר רבא דרך בטול אסרה תורה. דיחויא בעלמא הוא דמהכא ליכא למילף אבל טעם כעיקר הוי דאורייתא דכפי' *(בקונטרס) פ' גיד הנשה (נעיל דף לח: ד"ה רבא) :

דאמר רבא קסבר רבי יהודה כו' . פי' בקונטרס דאמר רבא בפ' גיד הנשה (שם דף ק:) ואין נטון זה שם אבל בפ' הקומץ רבה (מנחות דף כג. ושם ד"ה אמר) איתיה גבי רבי יהודה אומר מנחת כהנים כמנחת כהן משיח כו' ומדרבא דאמר הכי בפ' גיד הנשה (נעיל דף ק:) אליבא דרב לא בעי לאקשויי הכא דרב אדרב דאיכא לשנויי כדמשני אביי התם כשקדם וסלקו אבל בהיא דהקומץ רבה (מנחות דף כג.) ליכא טעמא אחריבא לרבי יהודה אלא כמו שמפרש רבא ולהכי פריך שפיר מינה וא"ת אמאי לא פריך מדרבי יהודה גופיה דלקמן קאמר רבי יהודה בברייתא האי ליבנא גופיה דקאמר רב הכא אדרבא דמפרש טעמא דרבי יהודה וי"ל דלא שמיע ליה ברייתא כי היכי דלא שמיע ליה לרב דאי ידע ליה רב לא הוה ליה למימר אלא הלכה כרבי יהודה ותו לא ועוד י"ל דברייתא דרבי יהודה משמע שפיר דאין ברוטב ששים לבטל החתיכה מדאמור רבנן עד שתתן טעם ברוטב ובחתיכות משמע דליכא ברוטב לאודויה כדי לבטל : **אפשר** לסחטו מותר . פי' דיעבד אי נסחטו האיסור ונתבטל מותתה (ג) עם החתיכה שבבר נאסרת אבל לכתחלה אין מבטלין איסור כדפירש בקונטרס :

חלב שנפלה על חתיכת בשר אם יש בנותן טעם באותה חתיכה כולה חוץ לרוטב אייר לעולם אימא לך דפוס אחד מצוייר והיה מושיב לתוכו את הסריקין והוא מלוייר מיד לומר להם אפשר יעשנה בדפוס ויקבענה מיד לומרו לו א"כ יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי ביאתוש מותרין והכל נמי יאמרו כל האחין אסורין ואלו מותרין* : **איזורו מוכיח עליו.** האיזור תמיד הוא קבוע בחלוקו וכשהוא פושט חלוקו ולובש חלוק אחר עוטל האיזור מזה וקובעו בזה וזה שאין לו אחר מכבסו עם איזורו והרואה כשהוא מכבסו ואיזורו עמו יודע שאין לו חלוק אחר ולכך התירו לו חכמים :

מתני' טיפת חלב שנפלה על החתיכה. בתוך הקדירה על אחת מן החתיכות ולא הגיס את הקדירה ולא נחלק טעם הטיפה אלא לאותה חתיכה בלבד : **אם יש בה בנותן טעם.** באותה חתיכה כלומר שאין באותה חתיכה לבדה ששים לבטל הטיפה מיד נאסרת החתיכה ובשאר חתיכות דקדרה לא אייר תנא דמתני' ובגמרא פליגי בה אם חוזרת אותה חתיכה ואוסרתן או לא : **ניער את הקדירה.** הגיס בה מיד קודם שקבלה החתיכה טעם מן הטיפה דהשתא נתערבה הטיפה בכולן : **אם יש בה בנ"ט באותה קדרה.** כלומר אין כח בטיפה לאסור כולן אא"כ יש בנ"ט ליתן בכל הקדרה : **גמ' אמר אביי טעמו ולא ממשו בעלמא דאורייתא.** הא דאמרינן דמי משום כלאי תערובת דכיון דלאו חדוש הוא גמרינן ליה (נעיל דף לח.) מזרוע בשלה דמשתרי כל כמה דליכא טעמא : **אמר ליה רבא.** לעולם אימא לך חדוש הוא ודקאמרת אע"ג דליכא טעמא ליתסר דהא ליכא למגמריה מזרוע בשלה על כרחך בגופיה גלי קרא דבעינן טעמא מדלא אסרתו תורה אלא דרך בשול אאסר הבשר להתבשל בחלב ואין לך כגון זו שלא יתן טעם : **אמר רב.** הא דתנן במתניתין אם יש בנותן טעם באותה חתיכה (ו) לאסור את כל הקדרה ו) דכיון דנאסרה החתיכה היא עצמה כולה נעשית איסור ואוסרת כל החתיכות כולן ואפילו יש בהן כדי לבטל החתיכה כולה נאסרות כולן : **מפני שהן מינה.** ורב סבר לה כרבי יהודה דאמר מין במינו לא בטיל : **אימא פליגא אדרבא דאמר.** בפ' גיד הנשה (נעיל דף ק:) קסבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר שעם מינו כלומר מין דאיסור שנתערב עם מינו ובשאינו מינו דהיתר שלא את מינו דהיתר כמי (ב) שאינו מוטיל לא לבטלו לאיסור דמין במינו לא בטיל ולא תוספת הוא עליו להיות שביטל איסור ולא יוכל מין האחר לרבות עליו ולבטלו אלא שלקחו כאילו אינו כאן וירבה שאינו מינו של היתר על האיסור ויבטלו והכא נמי יש כאן רובא שיכל לבטל את כל החתיכה הנאסרת ואמאי אוסרת : **ברובא עבה.** דק דק של בשר ושומן דכוליה מין בשר הוא : **ומאי קסבר.** רב באפשר לאיסור שנבלע בהיתר ונתן בו טעם ואסרו וחזר ובישל ההיתר הזה עם היתר אחר שאפשר האיסור הנבלע בזה ליסחט ממנו וליחלק בהיתר האחרון ואין בו כשיעור לאסור את האחרון : **מי קסבר.** היתר גם הראשון מפני שנפלטו האיסור ממנו ולכתחלה הוא דאסור שאין מבטלין איסור לכתחלה ומיהו דיעבד שרי לאכול אף הראשון : **אמאי חתיכה נעשה נבלה.** הא אפשר היא ליסחט ממנה וליחלק לאחרים שלא קבלו ממנה טעם ואין לו לאסור עד שיתן החלב טעם בכולן דליכא למימר אפשר ליסחט מזה וליבלע בזה שהרי כולן שוין בטעמן ואיזה תחיל ואיזה תחסור : **אלא קסבר.** משנאסרה החתיכה שוב אין לה היתר בסחיטה ואשמועינן אף היתר שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה : **מותר.** אף הראשון שנאסר : **בשר אסור.** שנתן החלב טעם בו :

[ד"ה אם יש]

נה א ב מיי' פ"ט מה' מאכלות אסורות הל' ח י סמג לאוין קמח עוש"ע י"ד סי' לג סעיף ב :

נו ג מיי' שם הלכה ח עוש"ע שם סעיף ח :

[פסחים ד:]

נעיל דף ק:

מנחות כג. נעיל ק:

ר"מ מ"ז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר רב וכו' באותה חתיכה אסור לאסור כל הקדירה קאמר דכיון : (ב) ד"ה לימא וכו' כמי שאינו שאינו מוטיל : (ג) תוס' ד"ה אפשר וכו' מותרת גם החתיכה :

רבינו גרשום

התם איזורו מוכיח עליו כלומר הא קא חזינן דלית ליה המיינה ומדהמיינה מנחא בביתיה דליתיה עילויה ש"מ דלית ליה חלוק אחר: טיפת חלב שנפלה על החתיכה כו' כלומר הקדירה של בשר היתה אצל האור והיתה מבשלת ונפלה טיפת חלב על החתיכה של בשר בקדירה: ש"מ טעמו ולא ממשו בעלמא. [דאורייתא] בגון ירך שנתבשל בה גיד הנשה ושאר איסורין כגון נבלה שבישלה עם בשר טהור דהוא בנותן טעם : מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן דחדוש הוא. כלומר מאי חדושו דאי זה בפ"ע וזה בפ"ע מאחר ואם נתבשל בשר בחלב אסור : דרך בישול אסרה תורה . כלומר ומהו דרך בישול דכל דבר שמתבשל בקדירה דרכו ליתן טעם והאי נמי לא אסרה תורה אלא דרך בישול : אמר רב כיון שנתן טעם באותה חתיכה כו' . כלומר לא צריך ליתן טעם בכל הקדירה כולה . אלא כיון שנתן טעם בחתיכה אחת כו' : כל מין ומינו זהו חתיכה שנפל עליה החלב ושאר חתיכות ודבר אחר זהו הרוטב . כלומר דכיון דחלב אינו נותן טעם אלא בחתיכה אחת ולא ברוטב הרוטב רבה עליו ומבטלו : הכא במאי עסקינן ברוטב עבה כלומר דדמי כבשר ואינו דומה כמי שאינו מינו : ומאי קסבר אפשר לסוחטו כו' כלומר מאי קסבר רב אי קסבר אף על פי שנפלה חלב על חתיכה כיון שנסחטו ממנו כשרותה מיתתה החתיכה דליכא לאיסורא בעינה אמאי חתיכה נעשית נבילה ואי סלקא דעתך אפשר לסוחטו אסור כלומר אע"פ שנסחטו

שיטה מקובצת

(ג) לאסור את כל הקדירה קאמר דכיון דנאסרה החתיכה עצמה :

נז א ב מיי' פ"ט מהל' מ"א הלכה מ וע"ש טוש"ע יו"ד סי' לב סעיף ה:

נח ג מיי' שם פ"ט הלכה ה:

נט ד ה ו מיי' שם הל' י ועי' בכסגות וכמ"מ וכב"מ סמג שם טוש"ע י"ד סי' לב סעיף ב:

אמאי מותר חלב נבלה הוא • מכאן היה מדקדק רביט שמואל דלמ"ד מין במינו לא בטיל צריך תרי שמיס שמיס ברוטב לבטל טעם אחיכת נבלה ומשיס בחתיכה היתר לבטל רוטב היוצא מן הנבלה וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי אסרה תורה ולא חלב והלא בטלמא חתיכה של היתר נעשית נבלה מדרבנן ולריך שמיס כנגד כולה דמדאורייתא לא לריך ס' אלא כנגד האיסור הנבלע בה ח"כ אע"ג דגדי אסרה תורה ולא חלב מ"מ מדרבנן החלב עצמו נאסר כשאר איסורין דמאי שנא משאר איסורין ויאסור כל חלב שבעולם אלא ודאי כיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נעשה נבלה אלא מטעם בשר המעורב בו אין לו דין חלב טמא אלא מתבטל בחלב שבעולם כמו שמתבטל טעם בשר האסור ולא חשיב מין במינו והכי נמי רוטב הנפלט מן הנבלה אין לו דין מיס אסורין שלא להתבטל במיס אחרים אלא יש לו דין בשר נבלה שמתבטל שפיר במיס שבקדרה והא דקאמר חלב נבלה הוא וקאי הכי במסקנא היינו דוקא בבשר בחלב שכל אחד לבדו היתר וכשנתבטל יחד עשה הכתוב הכל כנבלה והוא כחלב היוצא מן הטרפה ולכך לוקה על אלי זית חלב הנבלע מאלי זית שמטונית בשר אבל מיס הנפלטים מן הנבלה אין נאסרין אלא מחמת טעם הנבלה המעורב בהן ואין מלטרפין ללקות עליהן משום נבלה ומכאן יש להוכיח דחבלין הבלועים מחלב או מדם ונפלו לקדרה מתבטלין בששים ואע"ג דעתנין טעם אפי' באלף מותר דאינו חמור מן האיסור הנבלע בהן:

גדי אסרה תורה ולא חלב • והא דנקט כזית בשר במוך יורה גדולה משום דאם נפל לתוך חלב מועט היה נחשב הכל כגדי משום שמטונית הבשר המעורב בחלב ולא נתבטל:

שנפל לתוך יורה רותחת דמנלע בלע מפלט לא פלט • תימה דדבר הנראה לעיניס הוא דפליט דכשטתנין ירק בקדרה רותחת משתנה מראית המיס מן הירק וכן בשר שומן נימוח לתוכה ונראה השמטונית על הרוטב ופי' רביט שמואל דהא דקאמר מפלט לא פליט היינו עד שיהא שבע מלבלוע אבל לאחר שנבע חוזר ופולט וכן פירש הרב רבינו שמעיה סוף סוף כי נייח הדר פליט הייט כי נייח מבליעתו ומשני שקדם ומלקו קודם שגמר בליעתו ואותן כלים וקערות האסורות כשמגעילים אותם בתוך יורה גדולה ומניחין אותן מבפנים כשהמיס רותחין היה מלריך רביט שמואל להניחם שעה גדולה עד כדי שיהא להם שהות לגמור בליעה ולחזור ונפלטו אח"כ ודבר תימה הוא דמי בקי לידע שיעור זה ואומר ר"ת דהא דקאמר הכא מבלע בלע מפלט לא פליט היינו לא פליט מה שבלע עכשיו אבל מה שהיה בלוע מקודם פליט ואין להתיר מעשה זה להגעיל כלי שהוא בן יומו כשאין במיס ששים לבטל האיסור ולהניחן בפנים כשהן רותחין משום דמיס מבלע בלעי האיסור שבכלי ולא פלטי דבמיס שהן צלולים לא שייך לומר בליעה דלא בלעי אלא שמתערב בהן האיסור וגם אין סברא לומר דכי היכי דאמר מבלע בלע מפלט לא פליט מה שבלע הכי נמי מפלט פליט מבלע לא בלע מה שפלט ועוד דא"כ יהא אסור להגעיל שני כלים זה אחר זה דבהגעלת הראשון נאסרו המיס והשני יבלע מן המיס האסורין דודאי פליטת עצמו לא יבלע אבל פליטת כלי אחר יבלע וגם כלי הראשון אינו מכניס כולו בבת אחת במיס רותחים וא"כ מה שנכנס תחלה פולט ולד השני שמכניס אח"כ בולע מה שפלט לדו הראשון לכך נראה דאין להגעיל כלי בן יומו כשאין במיס ס' לבטל והגעלה דמדין דלא אסרה תורה אלא בן יומו* לא הגעילו אלא כלים קטנים בתוך הגדולים שהיה במיס ששים לבטל האיסור ובערב פסח קודם אכילת שעות מותר להגעיל כלי של חמץ אע"פ שאין במיס ס' דאיכא ג' טיתני טעם של היתר החמץ נ"ט בכלי והכלי נ"ט במיס והמיס חוזרין ונבלעין בכלי ועדיין הוא היתר שהוא קודם הפסח: **ודברי** חכמים כשמיער מאי מיער אלימא מיער אסור עד שיתן טעם בכולהו תתיכות ובקיפה וברוטב ה"מ למיפרך מכלל דלדבון אפילו לא מיער כלל מבלע בלע מיפלט לא פליט אלא דפריך טפי שפיר:

[פסחים מד:]

חלב אמאי מותר חלב נבלה הוא לעולם קסבר רב אפשר לסותטו אסור ושאני התם דאמר קרא °לא תבשל גדי בחלב אמו גדי אסרה תורה ולא חלב וסבר רב גדי אסרה תורה ולא חלב והא איתמר חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן זה עם זה אמר רב לוקה על אכילתו ואינו לוקה על בשולו ואי ס"ד גדי אסרה תורה ולא חלב אאכילה אמאי לוקה חצי שיעור הוא אלא לעולם קסבר רב חלב נמי אסור והכא במאי עסקינן כגון שנפל לתוך יורה רותחת *דמבלע בלע מפלט לא פלט סוף סוף כי נייח הדר פליט ²בשקדם וסילקו גופא חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן זה עם זה אמר רב לוקה על אכילתו ואינו לוקה על בשולו מה נפשך אי מצטרפין אבשול נמי לילקי אי לא מצטרפין אאכילה נמי לא לילקי לעולם לא מצטרפין ובא מיורה גדולה ולוי אמר ³אף לוקה על בשולו וכן תני לוי *במתניתין *בשם שלוקה על אכילתו כך לוקה על בשולו ובאי זה בשול אמרו בבשול שאחרים אוכלין אותו מחמת בשולו ואפשר לסותטו עצמו תנאי היא דתניא *טפת חלב שנפלה על החתיכה כיון שנתנה טעם בחתיכה החתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה דברי ר' יהודה וחכ"א עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אמר רבי ⁴נראין דברי ר' יהודה בשלא ניער ושלא כסה ודברי חכמים *בשניער וכסה מאי לא ניער ולא כסה אילימא לא ניער כלל ולא כסה כלל מבלע בלע מפלט לא פלט ואלא ⁵לא ניער בתחלה אלא בסוף ולא כסה בתחלה אלא בסוף אמאי הא בלע והא פלט קסבר ⁶אפשר לסותטו אסור מכלל

חלב אמאי מותר • הרי חלב מעצו שנבלע בבשר נעשה נבלה שהרי נאסר וכשחזר ונפלט בשאר החלב הוה ליה מין במינו חלב אסור בחלב היתר ורב חיים ליה מין במינו לא בטיל: **חלב נבלה הוא** • זה שנבלע ונכחש: **גדי אסרה תורה ולא חלב** • ואפילו חלב מותר ואפילו היה תורה אור בבשר שיעור גדול לתת טעם בשר בכל החלב ס"ל נמי לרב דחלב מותר: **חלי זית חלב** • הכי משמעינן יין וחלב וכל משקה לשנעו בכזית מביא כוס מלא משקין ומביא זית ויטהן לתוכו הזית והמשקה יולא לתוך וההוא דנפיק הוי כזית וכך היא שניה בתוספתא בפרק כזיר שאכל: **לוקה על אכילתו** • דכזית איסור אכל: **ואינו לוקה על בשולו** • לקמן מפרש טעמא בשמעתין: **אלא לעולם קסבר רב חלב נמי אסור. גרסי'** היכא דיש בו טעם איסור או איסור מינו בלא טעם: **והכא במאי עסקינן** • דאמר רב לעיל בשר אסור חלב מותר כגון שנפל אותו זית לתוך יורה רותחת דמה שבולע אינו פולט שכל זמן שאינו נח מרתיחותיו אינו פולט: **כשקדם וסילקו** • לאותו זית קודם שתנוח: **לעולם לא מצטרפי** • לעשות איסור אח"כ היה בו בתחלה כשיעור וכי אמר רב לוקה על אכילתו שבא מיורה גדולה ולגדלין אמר רב למילקיה אכל חלי זית בשר וחלי זית חלב הבא מיורה גדולה שנתבשל בה שיעור מזה ומזה ונאסרו לוקה על אכילתו שאכל שיעור שלם איסור של שם אחד ואין לוקה על בשולו דאם בשל כחלי זית בשר וכחלי זית חלב זה עם זה לפי שאין מצטרפין מכלל היתרן לקרות איסור עד שיהא בכל אחד ליעשות איסור לעצמו: **אחרים** • עובדי כוכבים כלומר שנתבשל כל לרכו: **כיון שנתנה טעם באותה תחיכה** • כלומר כיון שיש בה כדי ליתן טעם באותה תחיכה הכל אסור ואפילו ניער את הקדרה דאיכא למימר נחלק לגולן והרי אין בו כדי לאסור אפ"ה אסור ומעמא מפרש לקמיה: **מפני שהן מינה** • לפיכך אוסרת כולן ואפילו הן אלף שיש בהן כדי לבטל תתיכת האיסור *כו' דכיון דמינו ניהו לא בטיל טעמא דבשר דנפיק מיניה שאף טעם הבשר נאסר: **ואח"א עד שיתן טעם כו'** • קס"ד דאטפה קיימי עד שיהא בה כדי ליתן טעם בכולם אין כאן איסור אפילו בתחיכה ראשונה מפני שהוא חוזר ונאסרו: **קיפה** • דק דק של בשר שיורד לשולי קדרה: **נראין כו'** • מפרש לקמיה כולה מילתא דרבי: **ניער** • הגיס בה במגיס המגער את הקדרה מתפשט הטעם בכולה וכן המכסה אותה מפני שמי השוליים עולין עד (ח) פה ויורדין: **אילימא לא ניער כלל** • אמאי נאסרות האחרות: **מבלע בלע** • ההיא חתיכה: **מפלט לא פליט** • בחתרות את טעם החלב שהחלב בנגה של התיכה הוה: **לא ניער בתחלה** • וקבלה התיכה את הטעם ואח"כ ניער וחזרה ופלטתה בחתרות: **הא בלע והא פלט** • מה שבלעה וחזרה להתיכה והאיסור שיצא ממנה אין בו כשיעור לאסור: **קסבר אפשר לסותטו אסור** • מפני שכולה נעשית איסור וכל הנסחט ממנה אסור וכל הנשאר בה אסור וכיון דאף טעם בשר שבה נאסר חוזר ואוסר החתרות אפילו הן אלף דמין במינו לא בטיל:

ופרכינן

[תוספתא דמכות פ"ג]

ע"ל במתניתא דס"ל

[תוספתא פ"מ]

[עי' תוספות לעיל לו: ד"ה אם]

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה ניער וכו' עד פיס ויורדין:

רבינו גרשום

שנסחטה החלב ממנו ברתיחה אסור הבשר חלב אמאי שרי כו': רב אמר לוקה על אכילתו. כלומר דאכל כשיעור בין בשר ובין חלב ואינו לוקה על בישולו כלומר דלא בשיל אלא חצי שיעור: לעולם לא מצטרפי והכא במאי עסקינן בבא מיורה גדולה של בשר. בחלב מבושל ולקח חצי זית מאותו בשר וחצי זית מאותו חלב וחזר ובישלן פעם אחת אבישולו לא לקי דאכיל כזית איסור. באי זה בישול אמרו כל שאחרים אוכלין אותו כלומר דמתחלה לא נתבשל כל צרכו ובא הוא ונפל חצי זית מזה וחצי זית מזה ובישלו כל צרכו: ואפשר לסותטו עצמו תנאי היא. כלומר ר' יהודה דס"ל התיכת עצמה נעשית נבילה הוא [ס"ל] אפשר לסותטו אסור וחכמים דסבירא להו עד שיתן טעם ברוטב כלומר אינון סבירא להו אפשר לסותטו מותר לפי' אין אסור עד שיתן טעם ברוטב: א"ר נראין דברי רבי יהודה בשלא ניער כו'. כלומר ר' יהודה דסבירא ליה התיכה עצמה נעשית נבלה נראין דבריו בשלא ניער כו' כי לא ניער ולא כיסה לא אזלי ניצוצות בכל הקדרה ובלעה התיכה ונעשית נבילה ואוסרת כל החתיכות ודברי חכמים בשניער ושכסה דאזלי ניצוצות בכל הקדירה ולא מצי לביבלע בחתיכה אחת ואזיל תחלב בכולהו תתיכות ואינו אסור עד שיתן טעם בכולהו תתיכות ובקיפה וברוטב: מכלל

ופרכינן מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. כמי אמרי דמדקאמר רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אוסר אף בשניער מכלל דאיהו אף בשניער אסר מדלא קתני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא בלעה • תתיכה ראשונה יותר מן האחרונה ובטיפה הזאת אין שיעור לאסור את כולן: שמא לא ניער תחלה יפה • ובלעה ואח"כ פלטה כשניער בסוף ובהא גזרה לא סבר לה רבי כוותיה אבל בדאפשר לסותמו אסור ובמין במינו לא בטיל סבר לה כוותיה: אמר מר ודברי חכמים • המתירין את הכל נראין לרבי כשניער אבל בשלא ניער לא נראה לו מכלל דהם מתירין אף בשלא ניער: ומאי ניער • דקאמר רבי: לילימא ניער בסוף ולא בתחלה • דאע"ג דקבלה את הטעם קאמר רבי דראה הוא את דברי המתירין הואיל וניער בסוף וחזר ונסתם דקסבר אפשר לסותמו מותר האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא: ניער מתחלה ועד סוף • ראה את דברי המתירין בזו דכיון דפשט מתחלה הטעם בכולה קדרה ואין בה כדי לאסור את כולה מותר ולא ראה דברי ר' יהודה המושם שמא לא ניער יפה יפה: מכלל דרבנן סברי כו' • מדקאמר רואה אני את דבריהם בשניער בתחלה ואין אני רואה את דבריהם מה שהתירו בשלא ניער מתחלה והן מתירין אותו (ג) בניעור שבסוף ומשום שהיה מכלל דקסברי אפשר לסותמו מותר: וממאי דאפשר לסותמו פליגי • והאי עד שתתן דקאמרי רבנן אטיפה קאי ושרי אף התתיכה דילמא תתיכה קמייתא ודאי אסירא ואסיפא דמילתיה דרבי יהודה דאסר את השאר אפילו הן אלף מפני שהן מינה פליגי רבנן ואמרי לעולם אין תתיכה זו אוסרת את השאר עד שיהא בתתיכה כדי לתת טעם בכולן דמין במינו כמי בטיל ורבי הכי קאמר רואה אני את דברי רבי יהודה לאסור אף בשאר התתיכות בשלא ניער בתחלה יקבלה טעם האיסור ונעשת איסור אלא (ג) בסוף וחזרה ופלטה באחרות ומין במינו לא בטיל ואין אני רואה דבריו בשניער בתחלה דהא לא נעשת איסור ולשמא לא ניער יפה לא חיישינן ורואה אני את דברי המתירין כשניער בתחלה כדפרישית דלא נעשת איסור ולשמא לא ניער לא חיישינן ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת איסור מתחלה ואוסרת בסוף את חברותיה במשהו דמין במינו לא בטיל: הלי מלי לי אמרת בשלמא במין במינו • כולם מודים דלא בטיל ובתתיכה קמייתא שרו רבנן משום דאפשר לסותמו מותר ועד שתתן דקתני אטיפה קאי: סיינו • דשייך למימר נראין דברי חכמים המתירין בשניער בתחלה דלא בלעה: אלא לי אמרת אפשר לסותמו לרבנן נמי אסור • והאי דקשרו רבנן בין שניער בתחלה ובין שלא ניער בתחלה לאחרת הוא דקשרו ומשום דמין במינו בטל ועד שתתן דקתני אתתיכה קאי היכי מלי רבי למימרי נראין דברי חכמים בשניער והא רבנן נמי אסרי לה לתתיכה דאית להו גזרה שמא לא ניער יפה יפה ורבי מדתני טעמא דהיתרא בשניער מכלל דשרי אף בקמייתא משום דלא בלעה ואין נראין לו בה לא דברי רבי יהודה האוסר בכולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם בא רבי להשמיענו דמין במינו לא בטיל ועוד דלא חיישינן לשמא לא ניער יפה הכי איבעי ליה למימרי נראין דברי רבי יהודה שאוסר בכולן בשלא ניער בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ואסרה אוסרת חברותיה בכל שהוא דמין במינו לא בטיל ואין נראין דבריו בשניער דאיהו חושש לשמא לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישינן להכי ואף הראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לסותמו מותר ולא נעשית התתיכה נבלה: והו לא מידי • אין לשנות את הסוגיא והשתא דקס ליה רבי בשיטתיה דר' יהודה דאפשר לסותמו אסור ורב ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה שברי אע"ג דאיפליגו עלייהו שמואל ור"ל הא אמרינן שמואל באיסורי במקום רב ליתא וכן לגבי רבי יוחנן ליתא ועבדינן כרבי יהודה בין בטיפה אחת שנפל על התתיכה ולא ניער ויש בה כדי ליתן טעם באותה תתיכה וכן בחלב הדבוק בתתיכת בשר ויש בו ליתן טעם בה ואפילו אין בו כזית דהוי תתי שיעור אסור מן התורה והתתיכה עצמה נעשית נבלה ואין מועילין שאר התתיכות לבטלה דכולן נאסרות ואפילו הן אלף דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין במינו לא בטיל דהא קס ליה רבי בשיטתיה ורב ושמואל נמי בשיטתיה קיימי דרב ושמואל דאמרי תרוייהו כל איסורין שבתורה במינו במשהו ותניא כוותייהו במסכת עבודה זרה (דף עג:) ואע"ג דאיפלוג עלייהו רבי יוחנן ור"ל התם ותניא נמי כוותייהו שמעינן לתנאי ורבא דבתראי הוו דקמו כרב ושמואל דאיתמר אלא לגו תמרא כו' במסכת עבודה זרה (דף כו:) ובפסחים (דף ל:) נמי פסק רבא הלכתא כרב דמין במינו במשהו דאמר רבא הלכתא ממן בזמנו בין במינו בין שלא במינו במשהו ומפרשינן טעמא במינו במשהו דאמר רב לטעמיה דאמר כל איסורין שבתורה במינו במשהו ובשלא במינו גזר רב בחמץ אמו מינו משום דלא בדילי איסורי מיניה ואתו לזלזולי ביה שמע מינה בתרוייהו הלכה כר' יהודה בין באפשר לסותמו אסור וכולה נעשית נבלה בין במין במינו לא בטיל אבל אם יש ברוטב לבדו יותר מששים בכל התתיכה שקבלה את הטעם הרוטב מבטלה ומצילה וכולן מותרות דבהא אפי' רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו ואית ספרים דמתניא בהו איפכא אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בשניער וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דת"ק כולהו מודו בקמייתא דאסירא דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ על כרחך לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלטו ואין כאן מחלוקת אלא באחרונות ולא איירי באפשר לסותמו מידי הילכך לא גרסינן לה: מתני' לא קרעו אינו עובר • על אכילתו ללקות ולא על בשולו דאלו חלב מקרי ובגמרא מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא: הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו • להיות בכרת ובמס' כריתות (דף כב:) מוקים לה בלב עוף שאין בדמו כזית אבל בבהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר בשולו אבל בשרו אינו נאסר שהלב חלק הוא ואינו בולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עד:) שאני לב דשיע אומר ר"ת דאין לסמוך על זה לעשות מעשה דדחייה בעלמא הוא בפ' כילד צולין (פסחים דף עד:) דהוה בעי למיפשט מיניה דאמרינן כבולעו כך פולטו מדקתני קורעו לאחר בשולו ודמי שאני לב דשיע אבל למאי דמסיק דכבולעו כך פולטו הו לא אמרי' דשיע ולא בלע וקורעו לאחר בשולו היינו לאחר לייתו דשייך ביה כבולעו כך פולטו שהדם טפל לאחוז אבל בקדרה אסור ולא אמרינן דשיע ולא בלע:

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה • תימה לימא דכ"ע מין במינו לא בטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל בפרק קמא (דף יב.) גבי אבדו לו גליין ותרנגוליו ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט:) גבי בור ומובך ובכמה דוכתין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר בענין אחר*: הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו • פירש בקונטרס במס' כריתות (דף כב:) מוקי לה בלב עוף דאין בדמו כזית אבל בבהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר בשולו ואי אפשר לומר כן דבהדיא אמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כא:) דאם שבשלו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה בפ' דם שחיטה (כריתות דף כב:) בלב עוף משום דבכל ענין קהני מתניתין דאינו עובר עליו בין מי בין מבושל ומה שפירש בקונטרס דבשר הלב אינו נאסר שהלב חלק הוא ואינו בולע דהכי אמרינן בפסחים (דף עד:) שאני לב דשיע אומר ר"ת דאין לסמוך על זה לעשות מעשה דדחייה בעלמא הוא בפ' כילד צולין (פסחים דף עד:) דהוה בעי למיפשט מיניה דאמרינן כבולעו כך פולטו מדקתני קורעו לאחר בשולו ודמי שאני לב דשיע אבל למאי דמסיק דכבולעו כך פולטו הו לא אמרי' דשיע ולא בלע וקורעו לאחר בשולו היינו לאחר לייתו דשייך ביה כבולעו כך פולטו שהדם טפל לאחוז אבל בקדרה אסור ולא אמרינן דשיע ולא בלע:

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים בשניער וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסותמו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא ממאי דבאפשר לסותמו פליגי דלמא אפשר לסותמו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה *דאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנן במין במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסותמו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסותמו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליה*ותו לא מידי: מתני' **הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו *הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו: גמ' אמר

[נעיל קי: וש"נ]

[ע"ל סדר של בהמה ערוך]

[סוכה לו: וש"נ]

פסחים עד: כריתות כב:

[הגהת תוס' ע"ז תמלא לעיל לו: ד"ה אמר רבא וכן בתוס' פסחים לי ד"ה אמר]

עין משפט נר מצוה.

ם א מיי' פ"ע מהלכות מאכלות אסורות הל' יב סמג לאוין קמא עוש"ע י"ד סי' ל סעיף לה:

סא ב מיי' פ"ו מהל' מ"א הלכה ו ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קלז עוש"ע י"ד סי' עב סעיף לה:

[וע"ע תוס' ב"מ נד: ד"ה מבלל ותוס' נדה נג: ד"ה שאף]

סב ג מיי' שם הל' ו:

[נעיל קי: וש"נ]

[ע"ל סדר של בהמה ערוך]

[סוכה לו: וש"נ]

פסחים עד: כריתות כב:

[הגהות הב"ח]

(ג) רש"י ד"ה מכלל וכו' מיירי אותו בשניער בסוף משום: (ג) ד"ה וממאי ו' אלא שבסוף מזרה ופלטה:

[הגהת תוס' ע"ז תמלא לעיל לו: ד"ה אמר רבא וכן בתוס' פסחים לי ד"ה אמר]

ה) ל"ל אפי' ניער בסוף ולא בתחלה אז כיסה בסוף ולא כיסה בתחלה אף דבכר בלע מתחלה מותר כיון דלבסוף וכו'. ב) נראה דל"ל ולא מיירי אלא במין במינו ולא באפשר לסותמו.

בינו גרשים

בלל דר' יהודה סבר אפי' ניער מתחילה כו'. אמר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה סבר אפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי ה) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כסה בסוף ולא כיסה בתחלה מותר כיון דבסוף נסתם ממנו אסור קסברי אפשר לסותמו מותר: ורבי יהודה לטעמי' מין במינו לא בטיל. כלומר לפי' תיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל התתיכות כולן לא צריך לומר טעם כל התתיכות אלא באותה התתיכה

ליא אוסרת התתיכות אחרות ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטל לפי' לא יהא אסור עד שיתן טעם בתתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כר' יהודה סבירא להו ובאפשר לסותמו פליגי דאינו אמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחילה אלא לבסוף (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסתם ממנו האיסור ואע"ג דלבסוף נסתם ממנו אסור דקבבר אפשר לסותמו אסור ודברי חכמים בשניער מתחלה ד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החלב שנפל על התתיכה אחת בכל התתיכות ואם לא נתן טעם בכל התתיכות לא אמרינן התיכה עצמה נעשית נבילה דלא הוה להן פגאי לבלוע איסורא אלא אי אמרת אפשר לסותמו דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כר' יהודה דאפשר לסותמו דאסור דאמר שמייהו לענין אפשר לסותמו כיון דרבנן כר' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסותמו דאסור ב) ודלא מיירי במין ומינו אלא אפשר לסותמו נימא נראין דברי ר' יהודה בשלא ניער מתחילה אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה בשניער מתחילה ועד סוף דלא בלעה התתיכה ולא נעשית כתתיכה של נבילה והא"ה לרבנן דלא פליגי באפשר לסותמו אלא ודאי באפשר לסותמו פליגי לפיכך אמר נראין דברי ר' יהודה בהא ודברי חכמים בהא: הכחל קורעו ומוציא את חלבו. כלומר לענין בישול בפני עצמו: